

Psalm 119: “Licht van buiten”.

Orde van dienst:

Votum en zegengroet

Psalm 100 (Nieuwe Psalmbereijming)

Wet: Psalm 119: 18

Tien geboden: Matheus 5: 43-48.

Zingen: Psalm 119: 1

Gebed

Doop van Derk Pieter Biewenga

Zingen bij de doop: Sela – Wonderlijk

Gebed.

Kindmoment

Toelichting op Psalm 119

Lezen: Psalm 119: 1-8

Zingen: Nieuwe Psalmbereijming 119: 3

Lezen: Psalm 119: 89-96

Zingen: Nieuwe psalmbereijming 119: 27

Lezen: Psalm 119: 169-176

Zingen: Nieuwe psalmbereijming 119: 44

Tekst: Psalm 119: 105

Preek

Opw. 339

Gebed

Collecte

Psalmproject 67

Zegen

Bij de wet: we lezen en zingen straks uit Psalm 119. En er is bijna geen Bijbelgedeelte dat zo vol is van de liefde voor Gods geboden. Voor de God, die ons leven binnenkomt, ons aanspreekt en ons de weg wijst naar het goede leven. Hier klopt het hart van de navolging van Christus: ondergedompeld worden in de geboden, die God ons geeft. Dia 2

Zoals Jezus zelf ook zei: **“Ik heb jullie liefgehad, zoals de Vader mij heeft liefgehad. Blijf in mijn liefde: je blijft in mijn liefde als je je aan mijn geboden houdt, zoals ik mij ook aan de geboden van mijn Vader gehouden heb en in zijn liefde blijf”.**

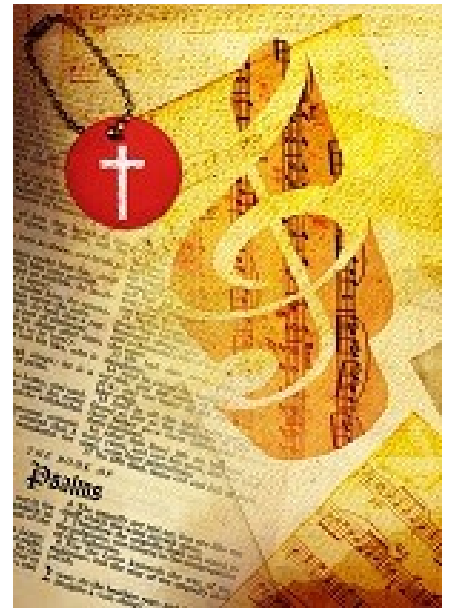
Misschien heb je negatieve gedachten bij de woordjes ‘geboden’ en ‘wet’. Dia 3

Neem dan deze woorden uit Psalm 119 ter harte: **“Neem de sluier van mijn ogen – dan zal ik zien hoe wonderlijk mooi uw wet is”.**

Lezen: Mattheus 5: 41-48

Gebed: Heer Jezus, U heeft eens gezegd, dat er een tijd komt, dat wie de Vader echt aanbidt, hem aanbidt in Geest en in waarheid. Het gaat niet om een bepaalde plek. Jeruzalem of Rome of in een apart kerkgebouw. We mogen u aanroepen in Geest en in waarheid. In de binnenkamer. Vanuit ons hart. Maak van onze huiskamer een binnenkamer, Here. Maak onze huiskamer tot een plek waar we uw woorden mogen horen. Ons hart de plek waar die woorden mogen weerklinken. Waar uw Geest ons aanspreekt en onze harten vult met uw liefde.

Maak van de livestream, die we thuis kunnen volgen, ook een echte ‘livestream’, een ‘stroom vol leven’. Vernieuw onze wil. Open ons hart. Geef dat we onze aandacht kunnen blijven richten, dat we gefocust kunnen blijven, ook als er nu meer afstand lijkt te zijn. We bidden u dat in Geest en in waarheid. Amen

Toelichting op Psalm 119:

Je hebt net verkering. Je bent dolverliefd. En over twee weken is ze jarig.

Wat doe je?

Ja, je gaat naar de juwelier en koopt een paar mooie oorbelletjes voor haar. Een mooi steentje in goud. Wat doet de verkoopster?

Ze legt de oorbelletjes tussen twee roze watjes. Dat legt ze in een klein rood doosje met goudopschrift. Dat kleine doosje verpakt ze zorgvuldig in een kleurig stukje papier. Mooi roosje erop met een zilveren stukje plakband. En dat gaat dan weer in een klein, goudkleurig tasje.

Uiteindelijk stap je naar buiten en geeft je meisje dit kado.

Het mooie is, dat alles jouw liefde uitstraalt voor je meisje.

Dat is Psalm 119.

De dichter houdt van God. En hij heeft zijn geboden meer dan lief. Hij wordt daar heel gelukkig van.

En nu schrijft hij een gedicht over Gods geboden.

Maar niet zomaar.

Hij verpakt zijn liefde heel zorgvuldig.

Dia 4

Hij wijdt er wel 176 verzen aan. De langste psalm: 176 verzen. Hij heeft er misschien wel dagen aan gewerkt.

En ook de psalm zelf is meer dan een gedichtje. Hij heeft er echt werk van gemaakt. Het bestaat uit 22 strofen. Evenveel letters als het alfabet. En iedere nieuwe strofe begint met een letter van het Hebreeuwse alfabet. Eerst de Alef, daarna de Beth, en zo alle letters. Alle 22.

Dia 5

We noemen dat een acrostichon.

Net zoals ons volkslied: het Wilhelmus. Ook een acrostichon.

Dia 6

In Psalm 119 heeft iedere strofe 8 verzen.

Psalm 119 is dus een kunstwerk. Alles ademt de liefde voor God.

We kunnen nu niet de hele psalm lezen. We lezen en zingen een paar delen daaruit.

Nog een ding voordat we gaan zingen en lezen: Psalm 119 gebruikt meerdere woorden voor ons woordje "wet".

Dia 7

1. Wet (Thora). Meer dan alleen 'gebod'. In het bijbelse spreken over de Thora zit het aspect van onderwijzen. Het volk Israël en de discipelen van Jezus ontvingen hun onderwijs onderweg, door met Hem op weg te gaan, door Hem te volgen. De Thora is het Woord dat Israël begeleidt, dat hen onderweg behoedt, de weg wijst naar het leven, en op gevaren attendeert. In de Thora is God zelf onderweg met zijn volk. Thora staat voor Gods aanwezigheid in ons leven.

2. Woord (dabar) is alle woord dat uit de mond van God uitgaat. In het algemeen gebruikt voor goddelijke openbaring.

3. Verordening (mishpatim) is het rechtssysteem in Israël zoals dat door God is gegeven.

4. Getuigenis (eduth) is synoniem met het verbond tussen God en Israël. Je houden aan zijn getuigenis betekent dat je loyaal bent aan het verbond met de Heer.

5. Gebod (mitswah) betreft alles wat God geboden heeft.

6. Inzetting (huqqim) van het woord voor "inscriptie". Heeft betrekking op de wil van God.

7. Bevel (piqqudim) is synoniem voor het verbond en de openbaring van God.

8. Belofte (imrah) betreft alles wat God beloofd heeft. Kan ook vertaald worden met "woord". In Psalm 119 heeft het echter steeds de betekenis van belofte.

Preek:

Mensen hebben van nature een hekel aan regels en geboden. We dat regels nodig zijn, maar met ons gevoel botst het vaak.

We snappen dat verkeerslichten nodig zijn, maar als het stoplicht voor onze neus op rood springt hebben we de diepe neiging om het gas juist in te drukken.

De regels, die ons beschermen tegen corona zijn heel simpel: 1,5 meter afstand houden, handen wassen en mondkapje op. Met niet te veel mensen te dicht bij elkaar komen.

Een kind kan het doen.

Maar wat hebben we het er lastig mee.

Mensen willen vrij zijn. Geen regels.

Dia 8

Het is de kreet uit de tijd van de Franse revolutie: "Ni Dieu, ni maître". Geen God en geen meester.

Van geboden worden mensen niet gelukkig.

Psalm 119 staat haaks op dit levensgevoel.

De dichter is juist blij met God en met zijn goede geboden.

Hij verbindt God en zijn geboden met het woordje "geluk". Heel de psalm ademt liefde.

Hoe kan dat?

*****

Di 9.

Omdat hij weet **wie** deze geboden heeft gegeven. Zijn God heeft deze geboden gegeven.

Psalm 119 is niet alleen een mooi gedicht over het gebod. Het is een gebed.

Een gebed tot God. Zijn God.

De God die zijn volkje bevrijdde van de wrede afgoden in Egypte. Die God.

De God, die hem het leven gaf. Een leven in het beloofde land.

Die ieder gezin een huis geeft en een akker. Een waterbron en een wijnstok. Die door zijn goede geboden zorgt voor de weduwe en de wees. De arme en de vreemdeling.

Die God.

De God, die naar zijn kleine volkje is toegekomen. Die een verbond sloot met dit volkje en zijn naam aan dat volkje verbond. Hij kwam zelfs bij haar wonen! Schaamde zich niet. Zoals hij zich er niet voor schaamt om zijn naam te verbinden aan de kleine Derk.

Die God.

De God die zijn volk een sabbat, een rustdag, gunt en de mooiste feesten.

Die God.

Gods geboden zijn niet een set regels waar je nu eenmaal aan moet houden.

Er staan geen BOA's bij, die boetes uitspreken. Het gaat om een wet die wonderlijk mooi is. Die vreugde geeft en rijkdom. De reinheidswetten zorgen ervoor, dat je niet zomaar besmet raakt door allerlei ziektes. De offers in de tempel onderstrepen Gods genade en vergeving. Deze wet timmert het leven niet dicht, maar maakt het juist mooi en open en vrij. De geboden zijn goed. Echt goed.

*****

Dia 10.

Daarbij: de sleutel is de **liefde**. Door de liefde ervaar je zijn geboden helemaal niet als kille regels waar je liever onderuit wilt. Door de liefde doe je ze graag.

Dat herkent u misschien wel.

Als je als jongen verliefd bent op een meisje, dan wil je graag bij je meisje zijn.

Voor die tijd was je heel het weekend vrij en was je op stap met je vrienden. Je ging uit. Je was de hele zaterdag op het voetbalveld. Maar nu wil je graag het hele weekend bij je meisje zijn. Met haar wandelen langs het strand. Haar stem horen. Haar hand in jouw hand.

Je vrienden zeggen: "Nou, die jongen is zijn vrijheid helemaal kwijt. Zelig voor die jongen!".

Maar dat gevoel heb jij helemaal niet dat je je vrijheid kwijt bent. Je wilt niet liever dan bij haar zijn!

En als je bij haar bent, luister je naar haar, kijk je naar haar. Je wilt weten waar ze van houdt. Waar ze graag naar toe gaat. Welke muziek ze mooi vindt. Welke bloemen.

Dat wil je weten, want dan kun je haar dat geven. Dan kun je haar muziek opzetten. Haar drankje maken. Je wilt juist niet doen waar zij een hekel aan heeft.

Want je hebt haar lief. Je zoekt haar liefde voor jou.

Dat voelt dus niet als een gebod of een plicht. Dit is wat je graag doet.

Zo gaat dat in de liefde.

De dichter maakt een psalm, een hooglied, op Gods gebod. De God van zijn leven.

Mensen willen dat graag: vrij zijn.

Sommigen zeggen: ik kan alleen vrij zijn als er geen God is en geen kerk en geen wetten en regels.

Geen God en geen meester! Ik maak zelf uit wat ik doe.

Maar we hebben niet door, dat er altijd regels zijn. Altijd andere goden, die ons willen beheersen.

Niemand is ooit absoluut vrij.

Als je uit bent op macht, zit je gevangen in het machtsspel.

Als je uit bent op de goedkeuring van mensen, als je een pleaser bent, ben je in de ban van wat mensen zeggen.

Als je vooral geld wilt verdienen, zit je gevangen in de koers van je aandelen.

Als je op je laptop rond zapt, zit je zomaar gevangen in de algoritmes of slaaf van seks.

Je leeft altijd ergens voor. Je zoekt vervulling, liefde, vergeving, geluk, genezing, eeuwig leven.

Iets moet je hart vullen.

Je leeft nooit zonder regels. De vraag is alleen: welke regels?

Je leeft nooit zonder god. De vraag is alleen: welke god?

De psalm is een gebed. Een gebed tot de Vader van Jezus. De Vader van het licht.

*****

Dia 11.

Psalm 119 tekent het leven als een weg: "Uw woord is een lamp voor mijn voet, een licht op mijn pad". Het leven is een weg. Het woordje Thora betekent ook wegwijzer. Gods geboden geven je de wijsheid die nodig is om je weg door dit complexe leven te vinden. Het leven is een weg.

Dat zie je ook aan het leven zelf: er is een begin en een einde. Geboorte en sterven.

Als mens ben je onderweg.

Het leven is geen eeuwig paradijs. Het is geen groot festival-terrein waar je voor altijd bent. Het is geen land, waar de tijd stil staat en je dus nooit ouder wordt of sterft. Altijd jong.

Welvaart kan je even verblinden, je even in de roes brengen. Je even laten denken, dat dit leven nooit ophoudt en dat je je geluk alleen in dit leven kan vinden.

Het leven zelf leert ons anders: het leven eindigt een keer. Een leven kan stranden.

De vraag is: hoe vind je de **goede** weg?

En we staren met onze moderne telescopen tot diep in het heelal. Miljoenen lichtjaren ver. En we zien bijna alleen maar leegte. Is er wel een weg?

Psalm 119 vertelt ons over die weg.

Die psalm maakt duidelijk, dat je die weg zonder God ook niet vindt.

Je hebt licht van buiten nodig.

Licht van de Schepper.

De God die het "masterplan" kent.

Vandaar de woorden van de dichter: 'Uw woord is een lamp voor mijn voet en een licht op mijn pad'.

Dan moet je in gedachten over terug naar het oude Palestina in de tijd van David. Een tijd zonder lantaarnpalen. Zonder Neon-lichten. Zonder Smartphones met GPS en Google-maps.

Als je daar 's avonds je dorp verliet, liep je in het donker. Je liet de vuren in het dorp achter je. Je liep de duisternis in. En als de maan dan ook nog eens niet scheen, dan was er alleen maar duisternis.

Wat deden de mensen dan?

Ze namen een olielampje mee. Een klein olielampje. En dat hielden ze dan voor zich, vlak boven het pad, zodat ze in ieder geval wisten waar het pad liep en ze hun voeten veilig konden neerzetten.

Stap voor stap bereiken ze het andere dorp.

Ze overzagen niet de hele weg. Alleen maar elke volgende stap.

Zoals ook wij niet heel onze levensweg in één keer overzien. We leven stap voor stap. Dag na dag.

Zo zijn de woorden van God letterlijk een licht op je levensweg. Licht van God. Ja, licht uit de hemel.

Psalm 119: 89: **“HEER, voor eeuwig staat uw woord in de hemel vast”**. Dia 12.

*****

Dia 13

Stel je voor: in dit leven, op deze aarde, kun je woorden van God vinden! Woorden uit de hemel. Niet door mensen bedacht en stoere filosofen.

Nee, woorden uit de hemel.

Stel je voor!

De eeuwige God komt jouw kleine leven binnen en helpt je om stap voor stap de weg te vinden.

Dit is ongelofelijk mooi.

Maar het is tegelijk ook moeilijk voor een mens.

Want hij vertelt ons ook waar we de weg met hem hebben verlaten. Als we kwaad doen. Het licht is mooi en het is heerlijk om in de zon te lopen, maar het laat ook helder zien waar het vuil is. Zoals je opeens ziet hoe vuil het raam in de kamer is als de zon daar doorheen schijnt. Het licht ontmaskert. Onthult onze zonden.

En dat wil je niet.

Ja, je kunt je ogen daarvoor sluiten. Je Bijbel niet lezen. Niet bidden. Wegvluchten voor de God, die jou helemaal kent. Je kunt hem weg-verklaren uit je leven.

De dichter doet dat niet.

Dia 14

Hij zegt: **“Neem de sluier van mijn ogen - dan zal ik zien, hoe wonderlijk mooi uw wet is” ...verberg uw geboden niet voor mij! ... Verlaat mij niet... Neem de waarheid nooit uit mijn mond...”**.

Hij is blij met dit “tegenover”.

Niet dat hij dat makkelijk vindt.

Er is een tijd geweest, dat hij niet op de weg van Gods geboden liep. En daar heeft God hem mee geconfronteerd. In vers 67 zegt hij: **“Voor ik vernederd werd, tastte ik mis, nu houd ik mij aan uw woord.”**

Dia 15

De HERE heeft hem blijkbaar op zijn plaats gezet. Hem “vernederd”. En, ja, dat kan zo aanvoelen, als iemand jou op je fouten wijst. Lastig. Het liefste loop je ervoor weg. Boos. Beledigd.

We hebben liever mensen die met ons meepraten.

Maar de dichter is blij met die “vernedering”.

Hij zegt in vers 71: **“Het was goed voor mij dat ik vernederd werd, zo leerde ik uw wetten kennen.”**

Dia 16

Je bent een gelukkig mens, als God mensen om je heen geeft, die tegen jou in durven gaan. Die jou in liefde op je fouten durven wijzen. Want dan vind je waarheid. Dan heb je kans om je anders te gedragen. Om je domme fouten af te leggen en te bloeien.

Wat goed als je af en toe “vernederd” wordt, want dan word je verlost van je ‘eigen wijsheid’ en vind je hemelse wijsheid. Vind je de weg naar het Leven.

Vandaar die blijdschap bij de dichter.

En dat kun je je wel voorstellen: stel dat je onderweg bent in het oerwoud. In de ondoordringbare oerwouden van de Amazone. Maar je bent verdwaald. Het oerwoud is zo dicht, zo groen, dat je maar een meter ver kunt zien. Je zwoegt al dagenlang, maar je loopt alleen maar in grote cirkels. Je raakt wanhopig. Je water raakt op. Overall hoor je geluiden van wilde dieren. Grote insecten steken je helemaal overhoop.

En, dan, opeens, vind je een pad! En dat pad leidt jouw naar de rivier. En de rivier leidt jou naar huis. Een pad! Je kunt wel zingen! Dat doet Psalm 119.

*****

Heel mooi vind je de vervulling van deze psalm terug in Jezus.

Hij noemt zichzelf de weg.

Dia 17.

Hij zegt: "Ik ben de weg, de waarheid en het leven", "Ik ben het licht van de wereld".

Hij is het woord van God dat vanuit de hemel op aarde is gekomen. Hij is het licht op ons pad.

Hij vertelt ons over God, zijn Vader. Hij wijst je op je zonden. Hij vertelt over zijn Koninkrijk dat komt.

Hij vertelt over het nieuwe leven. Door zijn opstanding breekt hij de weg naar dat nieuwe leven ook open. Door hem schijnt er hemels licht op je leven. Leer je woorden van genade en liefde kennen.

En vooral: Jezus leert je dat je bij deze God welkom bent. Hij zegt tegen je: "Volg mij maar. Zet je voeten maar in mijn voetstappen. Ik breng je in mijn Koninkrijk".

Hij ontvangt verloren zonen en verloren dochters met open armen.

Amen.